

Wijzer

Onweerstaanbare hartstocht voor mensen

Peter Denneman smm

nummer 2 – oktober 2024

van de redactie:

In deze Wijzer leest u dat de montfortanen ook in een transitieperiode leven. Dat mag blijken uit de installatie van nieuwe huisoversten en het bezoek van de Generaal-Overste aan Nederland met het oog op de toekomst. We openen met een bezinning van Wiel Logister smm z.g. over 'de hartstocht voor mensen' van Montfort.

Daarnaast natuurlijk weer Nieuws uit de Wereldwijde Congregatie; Wijzertjes; onze overledenen en uitnodiging voor de Requiemviering op zaterdag 9 november 2024.

redactie:

Peter Denneman, John van Oss en Monique Heijman

In de vroege ochtend van 8 juni 2024 is Wiel Logister smm gestorven. Van 2011 tot 2021 heeft Wiel zich verdiept in het leven en de werken van Montfort. Aan hem hebben wij te danken dat de spiritualiteit van onze stichter is herijkt en zijn cantieken in het Nederlands zijn vertaald en becommentarieerd. Als uitdrukking van onze waardering voor al wat Wiel in deze voor onze Congregatie heeft gedaan, leest u hieronder de bezinning die hij heeft uitgesproken op 14 mei 2016 in de Montfortkapel te Oirschot bij de herdenking van de 300ste sterfdag van Montfort.

In de cantieken van Montfort keert één zinnetje regelmatig terug: La Charité me presse: de liefde van God voor ons mensen stuwt me voort en emotioneert me. Gods charité stuwt me tot intense en oprechte betrokkenheid op hen die het moeilijk hebben, moeilijk met zichzelf, moeilijk met anderen. Gedreven door die Charité die onze wereld godmenschelijk wil maken loopt Montfort niet om arme mensen heen. Nee, hij zoekt hen op, pakt hen bij de hand, neemt hen zo nodig op de rug.

In zijn agenda is altijd plaats voor mensen in nood, voor mensen met pijn in hun hart en in hun ziel. Hij

is in Gods naam bekommerd om degenen die niet loskomen van hun hebbelikheden, die niet geloven dat God naar hen uitzielt, die chagrijnig zijn, afgunstig, ontevreden met zichzelf. Hij wordt geraakt door de manier waarop men in het armenhuis van Poitiers of in La Salpêtrière in Parijs met elkaar leeft, beter gezegd: zonder elkaar, tegen elkaar in, ten koste van elkaar. Daar wil Montfort iets aan doen. Hij kijkt naar het leven met de ogen van Gods menslievendheid. La Charité me presse.

En wat is hij blij, als een treurig iemand begint te glimlachen, vriendelijk wordt, in beweging komt en

verrijst uit het graf. Als een rijke zijn deur opent voor een arme, zijn bed leent aan een zieke bedelaar. Als dat gebeurt, gaat Montfort fluitend en zingend als een troubadour door het leven. Ook al is zijn toeg versleten en wacht hem 's avonds een bed van vodden onder een trap in de Rue Pot-de Fer. La Charité me presse.

Frappant is hoe Montfort met tegenslagen omgaat. Zoals wanneer bisschoppen hem de laan uit sturen of de Zonnekoning hem beveelt de Calvaire van Pontchâteau af te

breken. Ook dan verliest hij zijn goede humeur niet. Hij is er namelijk diep in zijn hart van overtuigd dat, vanuit het diepst van de aarde en vanuit de hoogste hemel, de geest van Charité het leven wil door-trekken. Als een apostel van Jezus

Christus in moeilijke tijden gaat hij in tegen de machten van de duisternis, ook als die hem het leven zuur trachten te maken. Ook dan blijft hij hartstochtelijk geloven dat God als een barmhartige Vader biddend en smekend uitziet naar de thuiskomst van verloren zonen en dochters. Als je zo'n vader hebt en een moeder als Maria, ben je een gelukkig mens en zingen in je hart de woorden La Charité me presse. Ik word gedreven door een onweerstaanbare hartstocht voor mensen. ■

Bezoek uit Rome

Monique Heijman

Generaal Overste Dwi Watun smm

Van 14 juli tot en met 19 juli brengt de Generaal-Overste Dwi Watun smm, samen met Generaal-Vicaris Marco Pasinato smm, een bezoek aan de Nederlandse gemeenschappen.

De agenda bestaat o.a. uit persoonlijke gesprekken met de confraters en vergaderingen met het bestuur. Met name wordt er gesproken over de toekomst van klooster Vroenhof en Schimmert, de voortzetting van de montfortaanse missie in Nederland en het eventueel naar Nederland laten komen van een 4e Indonesische confrater. Geen gemakkelijke

gespreksonderwerpen, maar we zijn er in geslaagd stappen in de goede richting te zetten. Een feestelijke noot is er op 16 juli, de dag dat Dwi Watun smm zijn verjaardag viert in de gemeenschap.

De verlenging van het mandaat van uitzending van Stefan Musanai en Charles Leta komt ook ter sprake.

Hun 1e mandaat van 6 jaar loopt eind 2024 af en zal met 6 jaar worden verlengd. Na deze 2e termijn kan ervoor gekozen worden om definitief in Nederland te blijven en lid te worden van de Nederlandse montfortanen conform het Canonieke Recht en de Constituties van de Congregatie. Het staatsburgerschap van het land van herkomst blijft behouden. Voordat deze keuze aan de orde is zullen gesprekken plaatsvinden met de Generaal-Overste en de betrokken confrater. Op deze manier kunnen oude entiteiten blijven voortbestaan door middel van confraters met een andere nationaliteit die ervoor kiezen in het land van missie te blijven wonen. Deze procedure wordt in meerdere Europese landen ingezet. Eenmaal hiervoor gekozen, kan de beslissing teruggedraaid worden als dat om wat voor reden dan ook wenselijk is. ■

Lid van het Generaal Bestuur: Marco Pasinato smm

Installatie Jacques Hoedemakers smm

Jacques Hoedemakers smm (rechts)

Op 2 februari 2024 vindt de installatieviering van Jacques Hoedemakers als huisoverste van de gemeenschap Vroenhof plaats. Voorganger is Peter Denneman, overste van de Vice-Provincie. Na de evangelielezing (Luc. 2, 22-24) houdt hij de volgende overweging.

Het verlangen God te zien, te horen, te voelen of te ervaren, is een oeroud en diepmenselijk verlangen. Voor Simeon wordt dit verlangen vervuld als hij Gods Zoon letterlijk aangereikt krijgt door Maria en Jozef. Maar hoe herkennen wij God als Hij zich aan ons voordoet? Misschien vraagt het van ons wel hetzelfde als van Simeon, namelijk een diep verlangen naar en een innerlijke gerichtheid op Gods aanwezigheid. Misschien is het veelzeggend dat Simeon Hem juist ontmoet in een mensenkind van vlees en bloed. Ja, mensen, die ontmoeten wij ook. Als we ontvankelijk zijn voor Gods aanwezigheid kunnen we Hem ontmoeten in een mens, in onze naaste, want in sommige mensen herkennen we de goedheid, de barmhartigheid, de liefdevolle nabijheid van God. Zij laten iets zien van de weg die Jezus ons wijst.

En die weg ga je als je toegewijd leeft, toegewijd aan degene met wie je lief en leed deelt, toegewijd aan wie aan jouw zorgen zijn toevertrouwd, toegewijd aan het échte leven. Deze opdracht ligt in ons besloten. Wie zich daarvan

bewust is, is vanzelf gericht op waar en hoe God zich laat vinden.

Psalm 24 wijst ons daarop: “wie God zoekt, houdt zijn handen schoon en zijn hart zuiver.”

Zulke handen zijn helpende handen, en zo'n hart is een liefdevol hart. Simeon had zo'n hart. Hij leert ons ook wáár wij God kunnen vinden. Daarvoor hoeven we geen moeilijke dingen te doen of ver weg te gaan, want we krijgen Hem gewoon aangereikt. Als we op God gericht zijn en onze handen openen, krijgen we Hem op velerlei manieren aangereikt. Overal waar wij goedheid en liefde ervaren, ontvangen we iets van God. En overal waar wij ons samenleven een beetje mooier, beter, vreedzamer maken, bouwen we aan zijn koninkrijk op aarde. We kunnen God zoeken in tempels, in kerken, in de natuur of in gebed en daar laat Hij zich zeker vinden. Maar de mooiste tempel die wij voor God kunnen bouwen, is ons eigen leven. Toegewijd zijn aan God, is niets anders dan voortdurend innerlijk gericht zijn op zijn aanwezigheid in ons leven en onze wereld en met vreugde uitzien naar waar Hij zich laat ervaren. Zich bekommeren om mensen, wie dan ook en zich hun lot aantrekken, wat en hoe dan ook, laat dat ook onze heilige opdracht zijn. Dan vinden we God als vanzelf, in onze eigen geopende handen en in die van anderen. God zullen we vinden in ons hart. Elkaar daarbij van dienst zijn, bemoedigen, ondersteunen, kunnen we als gemeenschap van Vroenhof, de gemeenschap waar jij, Jacques, leiding aan gaat geven. ■

Nieuwe overste ontvangt: constituties, de kelk, sleutels en bijbel

Installatie Stefan Musanai smm

Stefan Musanai is op maandag 8 april 2024 geïnstalleerd als huisoverste van de gemeenschap Schimmert. De installatieplechtigheid vindt plaats in de kapel van klooster Vroenhof. De montfortanen schrijven hiermee weer een stukje geschiedenis; voor het eerst is een montfortaan met de Indonesische nationaliteit huisoverste in Nederland. Na de evangelielezing (Luc. 1, 26-38) houdt Peter Denneman de volgende overweging.

De vraag die God aan Maria stelt is groots, maar zij laat zich niet door angst voor de toekomst op sleeptouw nemen. Ze kruipt niet weg, maar blijft zichzelf en geeft zich vol vertrouwen over. 'Ik wil God dienen. Laat er met mij gebeuren wat u gezegd hebt', zegt ze tegen de engel. Zo laat ze zich door God raken en zo maakt ze van haar eigen kwetsbaarheid haar kracht. Montfort heeft zich in het bijzonder door deze vrouw laten raken. In zijn geschriften en met name in zijn cantieken prijst hij haar aan. Canticum 76 schetst Montfort als de waarachtige vereerder van Maria. Onze verering van Maria is waarachtig, als wij aanhankelijk jegens Maria zijn, zoals Jezus bij zijn kruisiging dat van de apostel Johannes heeft gevraagd. 'Ik wil God dienen. Laat er met mij gebeuren wat u gezegd hebt'. En als Maria Jezus nabij is bij zijn kruisweg en bij zijn kruisdood laat zij blijken hoe diep de verbondenheid tussen Jezus en Maria, tussen Zoon en moeder, is.

Montfort heeft het vaak over tederheid als hij over God, Jezus en Maria spreekt. Tederheid blijkt uit een empathische, zorgzame en hartelijke levenswijze. Het heeft niets van doen met je boven een ander verheven voelen of met een ander niets te maken willen hebben. Maria moeten we - volgens onze stichter - navolgen in haar tederheid. Tederheid, hartelijkheid komt voort uit een innerlijke houding en ze is typerend voor een bepaalde manier van samenleven en omgaan met elkaar. Tederheid schept een klimaat van vertrouwde, beschutting en weldadigheid. Wie teder is, heeft respect

Stefan Musanai smm (links)

voor de ander en is zachtvaardig voor hen die slachtoffer zijn van de hardheid van het leven. Het teder gebaar van een ander erkent naar mij dat ik er mag zijn. Er ontstaat saamhorigheid en vrede. Maria getuigt hiervan door de wijze waarop zij op de engel Gabriel reageert, later Elisabeth helpt en het Magnificat zingt, de jonge Jezus begeleidt, hem als volwassene volgt en tenslotte onder het kruis van de stervende Jezus staat.

Tot die leefsfeer worden wij door onze stichter uitgenodigd. Daartoe moeten wij kiezen. Dat vraagt van ieder van ons een voortdurend bekeringsproces dat veel inspanning kan kosten, maar ook gepaard gaat met vreugde en blijdschap. Montfort roept ons daartoe op. In het bijzonder degenen die geroepen zijn om leiding te geven. ■

Requiemvieringen zaterdag 9 november 2024

In de Montfortkapel in Oirschot en in de St. Remigiuskerk in Schimmert herdenken wij traditiegetrouw onze overleden broeders, paters, zusters en familieleden. In beide plaatsen gebeurt dat op zaterdag 9 november om 11:00 uur. Na de viering worden de graven gezegend.

Na afloop van de plechtigheden is eenieder uitgenodigd voor de koffietafel. In Schimmert in 'het Weverke' tegenover de kerk en in Oirschot in 'Brasserie Jacob V' achter de Montfortkapel. Aanmelding voor de koffietafel o.v.v. Schimmert of Oirschot en het aantal deelnemers graag vóór 24 oktober bij het provinciaal: 043-206 5002 of provinciaal@montfortanen.nl.

Wim Peeters smm 50 jaar priester

Op 7 september 2024 vierde ik mijn 50-jarig priesterjubileum. Over mijn leven als priester en missionaris kan ik het volgende vertellen:

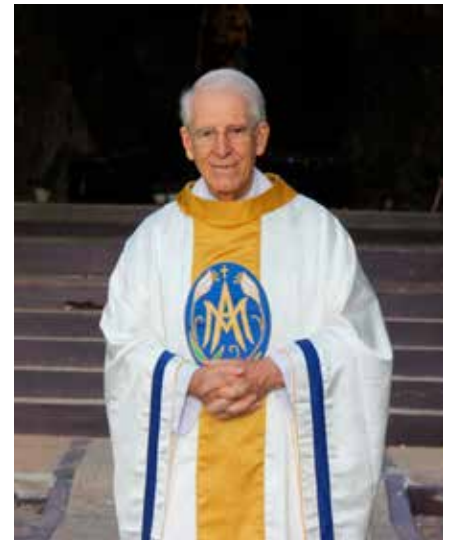
‘Al van jongs af aan voelde ik de roeping om priester-missionaris te worden. Op het feest van Maria Boodschap, 25 maart 1975, na het verkrijgen van de verblijfsvergunning, vertrok ik onder begeleiding van pater Hub Swerts via Rome naar Indonesië om te gaan werken in het montfortaanse bisdom van Sintang, op het eiland Borneo (Kalimantan). Na een studie van 5 maanden op Java om de taal en cultuur eigen te maken, kreeg ik de benoeming voor de missiestatie van Bika-Nazaret, in het binnenland van West-Borneo.

De eerste tien jaren van mijn priester-zijn op Borneo waren avontuurlijk en natuurlijk onvergetelijk. Reizend per prauw, te voet en per boot, wekenlang onderweg als rondtrekkend missionaris, om op bezoek te gaan in de meest afgelegen en moeilijk bereikbare dorpen.

Toen zich kandidaten aanmeldden om montfortaan te worden, werd ik

in 1979 benoemd als novicemeester in Bandung. Een taak die ik 25 jaar lang vervuld heb tot 2004. Van 2004-2005 werkte ik als hulpsecretaris op ons Generaalat in Rome en van 2006-2009 was ik begeleider van de theologiëstudenten op ons grootseminarie in Malang, Java. Daarna werd ik weer novicemeester in het internationale noviciaat van de SMM op de Filipijnen van 2010-2013. Vervolgens weer terug naar Malang, niet meer als formator, maar als geestelijk leidsman en biechtvader, met daarbij in de morgenuren een behoorlijke deeltaak als vertaler van montfortaanse documenten, zoals “Oeuvres Complètes”, “God Alone” en Nederlandse vertalingen. Gelukkig heb ik een beetje een talentknobbel, en dat kwam goed van pas. Na verhuizing naar Bandung kwamen Piet Derckx smm en ik jarenlang elke maandag bij elkaar om aan de vertalingen te werken.

Het missionarisleven heeft me gelukkig gemaakt, eerst in het avontuurlijke werk als rondtrekkend priester via de rivieren in het oerwoud van Borneo, daarna vele jaren in een meer stedelijke omgeving, waar ik jonge mensen heb mogen begeleiden op hun weg naar religieus leven, naar

priester- en missionaris-zijn. Het feit dat je dan een voorbeeld moet zijn – gedreven vanbinnenuit – om te bidden, om samen te zijn, om dienstbaar te zijn. Daarna de vreugde dat de mensen, die je hebt opgeleid, hun doel bereiken en missionaris worden in de binnenlanden van Indonesië, in Papua Nieuw Guinea, de Filipijnen, in Vietnam, in Zuid- en Noord Amerika, in Afrika, in Europa en zelfs in mijn geboorteland Nederland. Ik denk dat dit mij op de been en op het rechte pad heeft gehouden. Al bijna 50 jaar woon en werk ik in Indonesië. Daar voel ik me nu thuis. Hier heb ik honderden mensen begeleid op weg naar het priesterschap en het kloosterleven, ook tientallen huwelijken ingezegend van jonge mensen die ik in hun studentenjaren begeleid heb, vooral via het Marialegioen, en met wie ik nog steeds contact heb. Gelukkig mag ik mij op mijn 79-jarige leeftijd nog steeds verheugen in een goede gezondheid en ben ik nog volop aan het werk als geestelijk leidsman op ons seminarie, als biechtvader van meerdere zusterkloosters. Ik geef retraites en ben al een paar jaar lid van de Priesterraad van het bisdom Malang. Ik leef te midden van veel jonge mensen en hoop dat me dit nog een aantal jaren vitaliteit blijft geven, zodat ik op het seminarie kan blijven wonen. En mocht ik gebrekkig worden en verzorging nodig hebben, dan zal ik waarschijnlijk verhuizen naar Flores, waar in Labuan Bajo het “La Sagesse” huis klaar staat om de nodige zorg te bieden.’ ■

Geven zal ons nooit arm maken

Stefan Musanai smm

Dorpshoofd verwelkomt zuster Hilda en Stefan

Van half juni tot half augustus verbleef ik in mijn vaderland Indonesië. Het ontmoeten van de mensen van wie ik houd, is een onvergetelijke ervaring in mijn leven. Het zijn familie en vrienden die mij hebben gesteund en voor mij hebben gebeden, terwijl ik in Nederland was. Er is een gevoel van dankbaarheid en trots dat ik ze in goede gezondheid heb ontmoet. Een van de interessante dingen om te vertellen is de dankviering voor de Eeuwige Geloften van mijn zus, zuster Hilda, FdCC. Voor ons in Flores zijn de priesterwijding en het afleggen de Eeuwige Geloften feesten die het verdienen om gevierd te worden. Beginnend met traditionele rituelen en eindigend met een eucharistieviering. Een levendig feest is het geweest. Kosten maken voor plezier gaat eigenlijk in tegen de 'oproep om in armoede te leven' in het klooster. Ik ben dankbaar dat mijn familie dit goed begrijpt. Na deze viering was er in ons hart vreugde, tevredenheid en dankbaarheid.

Thuis op Flores kwamen er veel mensen op bezoek. Ze kwamen me begroeten en samenzittend genoten wij van koffie/thee, terwijl ze verhalen vertelden. Vaak worden degenen die op bezoek komen ook uitgenodigd om samen met mij en mijn familie thuis te eten. Dat zonder afspraak. In het begin voelde ik me ongemakkelijk, vooral bij mijn familie, omdat er bijna elke dag gasten kwamen en ik ze eten en drinken 'moest' aanbieden. Maar

mijn familie gaf aan dat alles goed zou komen. Ze hadden alles voorbereid. Ik geef toe dat het ontvangen van gasten die onaangekondigd komen iets is dat meestal in het dorp gebeurt. Ze hebben hier geen probleem mee, omdat ze in hun leven zelden berekeningen maken van winst en verlies. In plaats daarvan leven ze volgens de filosofie: 'Geven zal ons nooit arm maken'. Ik waardeer hun levensfilosofie en dat blijkt uit alle ervaringen die ik met hen heb gehad in het dorp. Dat is wat ervoor zorgt dat ik echt met dankbaarheid geniet van deze vakantie. Naast het bezoek aan mijn zus en familie in het dorp, bezocht ik ook de familie van confraters Charles Leta en Sintus Depa in Ende. Ik vond het heel leuk om hun familie te ontmoeten. Het gevoel van vertrouwdheid zorgt ervoor dat ik me geaccepteerd voel en er deel van uitmaak. Jammer dat ik niet zo lang bij hen kon blijven, want ik moest ook mijn andere familie en confraters bezoeken die op Kalimantan en Java wonen en werken.

Op Kalimantan was ik bijvoorbeeld aanwezig bij de viering van het 25-jarig huwelijk van mijn zus. Ik prijs mij gelukkig dat ik op dit bijzondere moment in de eucharistieviering mag voorgaan.

Vervolgens bezocht ik mijn confraters in Malang. Dit bezoek was voor mij heel bijzonder. Het voelde alsof ik weer in de 'baarmoeder' zat. Hier werd mijn verlangen om priester-montfortaan te worden gevormd, verdiept en verfijnd. Een leven van gebed, meditatie en de studie van filosofie en theologie, waren de voedingsstoffen die mij hielpen in mijn keuze om montfortaans priester te worden. Dat gebeurde allemaal tientallen jaren geleden. Dus toen ik daar voor een paar dagen terugkwam, voelde het alsof ik geroepen was om terug te keren om hier inspiratie en nieuw enthousiasme op te doen voor het vervolg van mijn missieopdracht. Ik verbleef drie dagen bij de confraters in Malang. Niet lang maar zeer gedenkwaardig en leuk. Ik besepte dat dit maar een vakantie was. De echte missie voor mij ligt in Nederland. Daarom moest ik terug naar Nederland om verder te gaan en nieuwe zendingsmogelijkheden te vinden.

Ik besef dat God mij verrijkte met alle ervaringen tijdens deze twee maanden durende vakantie. Dank aan de Nederlandse montfortanen en parochianen die mij hebben gesteund om van een geweldige tijd te genieten met mijn familie en vrienden in Indonesië.

Zuster Hilda en Stefan met hun naaste familie

Nieuws uit de Wereldwijde Congregatie

Benoeming van een nieuwe hulpbisschop voor het aartsbisdom Port-au-Prince (Haïti)

Paus Franciscus heeft op 31 mei 2024 confrater Jean-Charles Wismick smm benoemd tot hulpbisschop van het aartsbisdom Port-au-Prince in Haïti. De inwijding heeft plaatsgevonden op 3 augustus jl. De montfortanen zijn erg blij met deze benoe-

ming en bidden dat de nieuwe missie om de Kerk te dienen gevuld zal zijn met de zegeningen van God en dat Montfort inspirator zal blijven in zijn nieuwe missionaire dienst voor het welzijn van de Kerk. De Nederlandse montfortanen feliciteren confrater Wismick met zijn benoeming. ■

Toekomst Vroenhof en Schimmert

Monique Heijman

Dit behelst de status van de Nederlandse entiteit, het overstepschap, het bestuur, de voortzetting van de montfortaanse missie in Nederland, klooster Vroenhof en Schimmert.

Er is reeds geanticipeerd op zaken die in de nabije toekomst dienen te gebeuren: op administratief vlak, het patrimonium, de gebouwen en het zorgdragen voor de oudere confraters. Over het leiderschap voor de komende paar jaren (de transitieperiode) zal goed nagedacht moeten worden en het is cruciaal daar nu al mee te beginnen. Kijken naar de realiteit en daarop anticiperen.

Het aantal communityleden van Vroenhof neemt gestaag af. Degenen die nu nog zelfstandig wonen zullen naar verwachting niet op korte termijn, of helemaal niet, naar Vroenhof verhuizen. Er wordt nagedacht over de verschillende mogelijkheden voor de toekomst.

Wat betreft de beoogde renovatie van Schimmert: het wordt een gastvrij klooster met ruimte voor activiteiten. De hoop wordt uitgesproken dat de voortzetting van de montfortaanse missie in Nederland voor lange termijn is en niet slechts voor een jaar of zes. Het wordt een huis waar jonge confraters wonen, waar activiteiten georganiseerd zullen worden en er zal kantooruimte komen voor het economaat en het secretariaat, want over een X-aantal jaren zullen de kantoren naar Schimmert verhuisd moeten worden. Vroenhof wordt uiteindelijk gesloten. De montfortanen, ooit begonnen in Schimmert, keren dan volledig terug naar Schimmert. Het klooster zal dan het enige

huis van de montfortanen in Nederland zijn.

Stefan Musanai, Charles Leta en Sintus Depa zijn goed uit de startblokken gekomen sinds zij vanaf 17 januari 2024 gedrieën de community van Schimmert vormen. De moeilijkheid zal liggen in de periode dat het klooster verbouwd wordt en zij hun plek voor een bepaalde tijd kwijtraken. Waar gaan ze wonen, hoe wordt op een goede manier doorge-

gaan met de ingezette activiteiten en waar? Allemaal vragen waarvan de antwoorden nog ingevuld moeten worden. Het is belangrijk nu al erover na te denken en met de voorbereidingen te beginnen. Het Generaal Bestuur heeft laten weten dat deze ontwikkelingen in Nederland en de uitvoering ervan, als voorbeeld gebruikt kunnen/zullen worden in andere entiteiten die voor dezelfde uitdaging komen te staan. ■

Jubilarissendag

Dit jaar vierden de montfortanen Jubilarissendag op maandag 9 september 2024.

Na een mooie viering, werden alle jubilarissen van 2024 in het zonnetje gezet. ■

V.l.n.r. Piet Derckx (65 jaar geprofest), Pee de Waard (70 jaar geprofest), Jan Lathouwers (50 jaar geprofest), Charles Leta (10 jaar priester), Math Vroemen (65 jaar geprofest), Peter Hoogland (55 jaar priester)

BDNL-bijeenkomst in België

Sintus Depa smm

Ghislain Kasereka smm vertelt over de verschijning van Maria in Banneux

Van zondag 1 tot en met dinsdag 3 september vond in België weer een bijeenkomst plaats van de Belgische, Duitse en Nederlandse missionarissen (BDNL).

Zondagmiddag vertrokken wij rond 16:00 uur vanuit Schimmert naar Genk-België. Nadat iedereen gearriveerd was, hebben we de rozenkrans gebeden en gezamenlijk gegeten. Omdat we moesten overnachten in Kessel-Lo, moesten we meteen na het eten Genk verlaten. De bijeenkomst was deze keer een beetje anders dan voorheen. Hadden we eerder veel tijd om vooral onze ervaringen te delen, deze keer gebeurde dat veel minder.

De volgende dag, maandag, werd de bijeenkomst voorgezeten door professor Hans Geybels met als thema: 'Missie in de context van secularisatie'. Een interessant thema omdat je de situatie of context moet kennen waarin je missioneert. Ik was erg enthousiast om hierover te horen en zelf na te denken. Interessant ook dat professor Hans sprak vanuit zijn eigen ervaring, dus authentiek. Er waren verschillende zaken die mijn aandacht trokken. Zo zei hij 'plaats jezelf in de context waarin je missiewerk doet'. Interessant, want ik ben Indonesiër. Ik ben opgegroeid in mijn cultuur. Als ik mezelf niet kan verplaatsen, zal de missie niet goed gaan. Missionaris zijn op dit moment gaat niet over het land verlaten of naar een bepaalde regio gaan. Missionaris zijn betekent in dit geval dat

ik me moet kunnen aanpassen aan de situatie waarin ik gezonden of uitgezonden word. Het is niet gemakkelijk, maar het is de roeping en verantwoordelijkheid van een missionaris. Voor mij persoonlijk is secularisatie een kruis. Een kruis dat met geduld gedragen moet worden. Dat betekent dat secularisatie niet langer als een last wordt gezien, maar als een onderdeel van de missie. Op weg naar de heuvel van Golgotha gooide Jezus het kruis, dat hij moest dragen, niet weg. Hij droeg het zelfs met volle verantwoordelijkheid, totdat hij zelf stierf aan het kruis dat hij droeg. Het kruis werd toen voor ons katholieken een symbool van verlossing. Ik denk dat mijn denkwijze moet worden veranderd. Secularisatie wordt niet langer gezien als een 'vernietiger' maar Gods manier van werken om de katholieke kerk volwassen te laten worden en zich aan te passen aan deze tijd.

Vervolgens zei professor Hans: 'eenvoudig en contextueel'. Ja, de kerk moet zichzelf eenvoudiger en menselijker opstellen. De huidige samenleving is rationeel. Van de ene kant is het de vraag of het nuttig is om geloof te hebben. Dus moet geloof voor hem 'profijtelijk' zijn. Als de kerk nog steeds niet gecontextualiseerd is en bombastisch, zal ze de

harten van de mensen van vandaag niet raken. De kerk zal steeds meer lange rituelen en dromerige gebeden moeten loslaten. Het huidige kerkmodel is een 'kom en zie' kerk. Dat betekent dat mensen alleen geïnteresseerd zijn als de kerk en haar diensten hun hart raken. Probeer daarom zoveel mogelijk te begrijpen wat de behoeften van mensen vandaag de dag zijn. Maar laat aan de andere kant mensen die nu actief zijn niet wegtrekken uit de kerk. Missionaris zijn betekent vandaag de dag een groot risico nemen voor God.

De uitspraak van Hans, die me persoonlijk raakte, luidt: 'Je hebt veel meegemaakt met secularisme (waarschijnlijk gerelateerd aan grieven) maar vergeet niet jezelf af te vragen waarom je het tot nu toe hebt overleefd'. Een uitspraak die me uitnodigt om na te denken over wie de belangrijkste acteur is achter mijn missie en dienstbaarheid. Bovendien, wie is eigenlijk de bron van kracht om alle zeer uitdagende situaties van vandaag de dag te overleven? We sloten de dag af met een rondleiding in Leuven, een diner en een rozenkransgebed.

De volgende dag vertrokken we om 07:45 uur naar Banneux. In deze plaats hoorde ik het verhaal over de verschijning van Onze Lieve Vrouw aan een meisje. Het is interessant dat er een standbeeld staat van de Heilige Louis-Marie de Montfort. Als montfortaan ben ik altijd trots als ik beelden of schilderijen van Montfort zie in bedevaartsoorden. De ontmoeting tussen de drie landen werd afgesloten met een heilige mis en een gezamenlijke lunch. Toen gingen wij terug naar Schimmert. ■

Bij het beeld van Montfort in Banneux

Overledenen

Wiel Logister smm - 8 juni 2024

Peter Denneman smm

Wiel wordt op 1 december 1938 in Nieuwenhagen geboren. In Oirschot studeert hij filosofie en theologie en aldaar wordt hij op 27 maart 1965

door Mgr. L. Jansen, bisschop van Isangi en montfortaan, tot priester gewijd. Van 1965 tot 1969 studeert Wiel Fundamenteaal-theologie in Leuven (België). Van 1969 tot 1973 is hij begeleider van scholastieken in Tilburg tot hij in 1973 overste en coördinator van de Montfortaanse Werken wordt in Berg en Dal. Aan de Theologische Faculteit Tilburg is hij vanaf 1976 tot 1980 medewerker en van 1980 tot 2003 hoogleraar Fundamenteaal-theologie. Nog hoogleraar, wordt hij in 2002 tot provinciaal overste gekozen. In 2008 wordt Wiel herkozen en hij zal overste blijven tot 2011. Vanaf 2003 is hij waarnemend pastor van de Montfortparochie in Tilburg. God laat ons nooit vallen. Dat heeft Wiel uitgedragen in zijn lezingen, colleges, artikelen en boeken, maar nog wel het meest in zijn levenswijze. Beminnelijk, bescheiden, betrokken. Daarbij is zijn voorbeeld Maria, vooral het verhaal van de Annunciatie heeft een bijzondere betekenis voor hem. Hij ziet de boodschap van de engel aan Maria als de doop van Maria. Maria, de vertrouw-volle, gelovige vrouw die zich overgeeft aan wat God met haar wil. Wiel heeft zich telkens weer in beweging laten brengen door Gods Geest. Dat laat hij zien als hoogleraar, als pastor, als confrater. Dat heeft hij ook laten zien toen zijn leven een wending nam die wij niemand gunnen. Toen in 2020 de eerste tekenen van dementie in zijn leven kwamen en hij van zijn flat in Tilburg moest verhuizen naar de gemeenschap van Vroenhof. Twee jaar later naar het Zorgcentrum in Nuth waar hij de zorg krijgt die hij nodig heeft, liefdevol en professioneel. Dankbaarheid straalt hij uit, als hij bezoek krijgt. Zaterdag 1 juni gaat het snel achteruit. Wiel ontvangt de ziekenzalving, met zijn broers bij hem. En op zaterdag 8 juni, in de vroege ochtend, overlijdt Wiel. Rust en vrede is Wiel

gegund. Maar voor velen van ons is zijn heengaan een enorm verlies.

Jan Bos smm - 3 augustus 2024

Peter Denneman smm

Jan wordt op 9 november 1931 geboren in Klimmen. Van 1945 tot 1952 gaat hij naar het kleinseminarie in Schimmert en hij maakt in 1952

zijn noviciaat in D' Hoppe (België). In Oirschot studeert hij filosofie en theologie en aldaar wordt hij op 8 maart 1959 door Mgr. W. Mutsaerts, bisschop van Den Bosch, tot priester gewijd. In de opleidingsjaren op het grootseminarie wordt Jan gekenmerkt als een energiek, vurig, zelfstandig, plichtgetrouw, gedienschtig, openhartig en opgewekt persoon. Hij is een doorzetter, ondernemend zonder voldoende overleg; hij is soms wat vrij. Al deze kenmerken maken Jan uiterst geschikt om in 1959 als missionaris uitgezonden te worden naar Belgisch Congo, wat dan nog een kolonie is. Het is dan ook de tijd dat paus Johannes XXIII droomt van een nieuwe tijd voor de Kerk, een diepgaande herbronning. Op nieuwe wijze worden wegen gezocht om weer te komen tot een frisheid en een dynamiek van de Kerk zoals we dat in de Handelingen van de Apostelen vinden. Over deze periode schrijft Jan: 'Beide grote stromingen: het zoeken naar authenticiteit van de Congolezen en het zich nieuw situeren van de Kerk, hebben mijn priesterleven gekenmerkt. Het is echter niet zonder slag of stoot gegaan. Enerzijds was er de dubbele ommekeer die doorbrak: politiek en kerkelijk, anderzijds mijn onstuimigheid en gedrevenheid. Ik kon geen onrecht verdragen en ging er tegenin. Meerdere malen is mij dit kwalijk genomen, vaak ook van hogerhand. Ik heb meermaals in de gevangenis gezeten, ben op transport gezet met een geweer in mijn rug, ik heb huisarrest gekend, slaag gekregen en ben zelfs voor dood achtergelaten.' Jan is 40 jaar missionaris geweest in zijn geliefde Congo. In 1998 keert hij terug en wordt benoemd tot rector in de Hambos- en Lückherheide-kliniek in Kerkrade. In 2018 stopt hij en gaat hij op 87-jarige leeftijd met pensioen. Om zijn tomeloze inzet voor de mensen

in Congo en in de klinieken van Kerkrade, benoemt Hare Majesteit de Koningin Jan in 2009 tot lid in de Orde van Oranje-Nassau. Begin 2019 maakt Jan de overstap als lid van de Belgische entiteit naar de Nederlandse en wordt hij lid van de gemeenschap Schimmert en halverwege januari 2024 van de gemeenschap Vroenhof. Familie en confraters zien zijn gezondheid al meer afnemen. Steeds vaker blijft hij op kamer en slaapt meer dan gewoon. Uiteindelijk in de vroege ochtend van 3 augustus 2024 sluit Jan voorgoed zijn ogen.

Jacques Maessen smm - 4 mei 2024

John van Oss smm

Jacques wordt geboren in Heerlen op 21 juni 1940. Hij is een blijde jongen als hij in 1954 naar Schimmert naar

de montfortanen komt om priester te worden. Hij studeert vrolijk en geniet van het leven. Ook de hogere studies in Oirschot doorloopt hij gemakkelijk. Mgr. J. Bluysen wijdt hem op 4 maart 1967 tot priester. Na overleg gaat hij naar de missie op Borneo waar hij geniet van het missionaris zijn en de blijheid die hem zo kenmerkt, maakt hem bemind bij de mensen van Kalimantan. Zo trekt hij jarenlang rond. Technisch als hij is, organiseert hij allerlei gemakken voor de missionarissen. Er komt een verbinding tot stand om de mensen van ver weg bij elkaar te brengen. Ook zijn contacten met mensen uit Nederland zijn heel wezenlijk voor hem. Hij bevordert de oude weefkunst bij de dames uit de diverse plaatsen op het eiland. Diverse musea in Nederland en andere landen tonen grote interesse. En Jacques bevordert bij de mensen van Kalimantan de oude gebruiken. Mens én dier krijgen zijn belangstelling. Hij bevordert het welzijn van beiden en brengt veel geluk en welzijn. Tot het plotseling niet meer gaat. Jacques wordt ziek, ernstig ziek. Zijn opgewektheid is weg, hij weet het niet meer. Opname in het ziekenhuis is nodig en in het Antoniusziekenhuis in Pontianak sterft hij op 4 mei 2024. Op 7 mei is het afscheid in de kathedraal van Sintang. Wij zijn hem hier in Nederland niet vergeten en herdachten hem op 18 mei in de kerk van Schimmert. ■

In gesprek met aartsbisschop Thomas Msusa smm

Servé Kengen

Op uitnodiging van de Nederlandse Vice-Provincie van de montfortanen verbleef aartsbisschop Thomas Msusa smm in juli enkele weken in de gemeenschap van Vroenhof.

Bisschop Msusa is aartsbisschop van het bisdom Blantyre, waartoe ook de bisdommen Chickwawa, Zomba en Mangochie behoren. Het aartsbisdom omvat het gebied waar de Nederlandse montfortanen sinds 1901 hebben gewerkt. Hij werd bijna 63 jaar geleden geboren binnen een moslimfamilie. Op zesjarige leeftijd overleed zijn moeder. Kinderen worden in Malawi dan binnen het systeem van het matriarchaat ondergebracht bij de familie van de moeder. De kleine Thomas kwam bij een oom die katholiek was, maar die de keuze voor een geloof geheel vrij liet. Op 12-jarige leeftijd besloot de latere bisschop zich als katholiek te laten dopen. Deze stap nam hij geheel zelfstandig en dat was niet de keuze van zijn vader. Tijdens zijn middelbare school kreeg hij de roeping om priester te worden en werd hij geïnspireerd door de heilige Montfort. Na zijn priesterwijding en na enkele jaren gewerkt te hebben als montfortaans missionaris, werd Thomas tot bisschop gewijd.

In het gesprek gaf de bisschop aan dat hij is opgegroeid in verschillende geloofsgemeenschappen. Daardoor, én geraakt door de montfortaanse spiritualiteit, is hij gevormd tot een man, een leider, die gelooft in liefde en barmhartigheid. Een man die vanuit zijn geloof groot respect heeft voor zijn medemens. Hij gaat niet op zoek naar tekortkomingen van mensen, maar naar het positieve in de mens. Een man die niet de verschillen zoekt, maar de overeenkomsten. Ook binnen de verschillende religies. Zo heb ik hem ook de laatste 20 jaar leren kennen. Een man die vanuit zijn geloofsovertuiging verbindt. Verbinden leidt tot sterke

Servé Kengen met aartsbisschop Thomas Msusa smm

gemeenschappen, die uiteindelijk de tegenslagen die Malawi kent, weten te overleven. Ik heb hem leren kennen als een invloedrijk man voor Malawi, maar ook voor landen om Malawi heen. Politiek wordt rekening gehouden met hem, zowel op lokaal als op landelijk niveau.

Op mijn vraag wat de montfortanen volgens hem voor het land hebben betekend, vertelt hij dat de montfortanen de Katholieke kerk gevormd hebben vanuit het niets. Als volksmissionarissen stonden de montfortanen midden in de gemeenschappen. Naast de evangelisatie was de mede-ontwikkeling van het land een prioriteit. Vrijwel het gehele onderwijssysteem en de gezondheidszorg in de vier zuidelijke bisdommen zijn opgezet en/of geïnitieerd door de

Nederlandse montfortanen, uiteraard met hulp van vele anderen waaronder enkele vrouwelijke Congregaties. Aan het einde van ons gesprek gaf de bisschop aan dat Malawi voor veel grote uitdagingen staat. Een verder democratiseringstraject, opbouw van de economie, het overwinnen van de gevolgen van klimaatverandering en vele andere zaken. Zaken die de Malawiaanse bevolking niet zonder hulp kan realiseren. Hij vraagt dan ook om vanuit ons gevoel van liefde en barmhartigheid Malawi in te toekomst te blijven ondersteunen. ■

Montfortanen en kunst

John van Oss smm

Drie kunstenaars in ons midden: Rudi Fritz, Wim Johannesma en Jean Kamps. Drie wonderlijke levens.

Rudi Fritz kwam uit Duitsland. In Oirschot maakte hij zijn hogere studies filosofie en theologie. Een bijzonder mens. Zijn werk siert de muur van de eetzaal in Vroenhof. Een wonderlijk schilderij vol symbolen. Het middelpunt is het brood en de vis om samen gegeten te worden. Daarnaast levende vis, zwemmend in het water. Dat Rudi uit Duitsland komt is duidelijk. Het hele tafereel is omgeven met bergen. Er ligt een stad met donkere- en lichte woningen: verdriet en vreugde. Een

vrouwenfiguur overziet het geheel. Haar blik is vol angst. De toekomst? De werkelijkheid? Het blijft een sieraad voor onze eetzaal. Aan de buitenkant van de kapel is een beeldhouwwerk van dezelfde kunstenaar aangebracht. Het is overgebracht van Oirschot naar Vroenhof. Het is de herdenking van het 100-jarig missiewerk van de montfortanen in Malawi. Een groot masker beheerst het kunstwerk met daarnaast het volle visnet.

Wim Johannesma is oud montfortaan. Hij is missionaris geweest in Kalimantan, Borneo, maar al snel heeft hij de montfortanen verlaten. Hij heeft altijd terugverlangd naar de Congregatie en zelfs nog een tijd bij ons in Schimmert gewoond. Heel wat montfortanen en/of montfortaanse huizen hebben werken van Wim. Zoals in de gemeenten van Vroenhof en Schimmert prachtige schilderijen hangen. Heel innig, heel doorleefd. Wim heeft alle zondagen van het jaar uitgebeeld. Hij heeft dat gedaan met strakke tekeningen, later ingekleurd. Ze zijn o.a. gebruikt in Duitsland in de liturgische kalender. Zijn verbondenheid met de abdij van Mamalis is altijd gebleven.

Jean Kamps. Ook hij was montfortaan en missionaris in Malawi. Toen hij studeerde in Schimmert had Jean al talent. Op de vrije middagen mocht hij met Wim Johannesma naar de kunstenaar Gène Eggen in Ulestraten. Daar leerden zij 'het vak'. Met veel plezier gingen ze elke donderdag of zaterdag naar Ulestraten. Na zijn priesterwijding kreeg Jean de benoeming voor Malawi waar hij Gil leerde kennen. Dat was de reden dat hij terugkwam naar Nederland. Hij trouwde met Gil en ze gingen in Zuid Beveland aan de Belgische grens wonen. In Antwerpen bekwaamde Jean zich in beeldhouwen. Bekend werden zijn achterglasschilder-

ringen. Wonderlijke meestal Bijbelse verhalen in feestelijke kleuren. Heel wat huizen van montfortanen en oud-montfortanen zijn opgevulld door de geestige schilderijen. Veel mensen genieten er nog steeds van. In het zuiden van Zeeland werden de kinderen van Jean en Gil geboren. Ze kregen Malawiaanse namen, want het land Malawi, waar zij allebei lang hebben gewerkt, spreekt hen beiden nog aan. Jean geniet behoorlijke bekendheid in ons eigen land, maar ook in België.

Wijzertjes

Koningsdag

Op 27 april werd Koningsdag gevierd in Zorgcentrum 'Op den Toren' in Nuth, waar Lei Louis en Charles Heijnen verblijven. Broeder Lei vermaakt zich goed zo te zien. Of hij uiteindelijk gewonnen heeft met sjoelen is onbekend. Zoals wij hem kennen als 'mooie verhalen' verteller, waar gebeurd of waarlijk verzonden, zal hij zichzelf vanzelfsprekend uitgeroepen hebben tot winnaar!

De rode beuk van Bijsterveld

De storm van 10 juni 2024 heeft een gat geslagen in de 94-jarige beuk op het terrein van het voormalig klooster Bijsterveld in Oirschot.

308ste sterfdag van Montfort

Op 28 april was het 308 jaar geleden dat onze stichter, Louis-Marie Grignon de Montfort, overleed in St. Laurent-sur-Sèvre (Frankrijk). Wereldwijd komen de montfortanen op deze dag samen, zo ook de Nederlandse confraters.

Verhuizing Peter Stevens smm

Op 15 mei 2024 is Peter Stevens verhuisd naar Woonzorgcentrum 'De Beyart', Afd. Paviljoen Kamer V10, Brunselsestraat 38 te 6211 PG Maastricht. E-mail: p.stevens@montfortanen.nl; tel.: 06-25-417 820.

Gratis abonnement

Als u toevallig deze 'Wijzer' heeft gelezen en u wilt dit periodiek voortaan ontvangen, meld dit via deze bon of e-mail info@montfortanen.nl.

Naam:

Adres:

Postcode:

Plaats:

Sturen aan:

Redactie "Wijzer"

Vroenhof 87

NL-6301 KE Valkenburg (Lb)

Algemene Verordening Gegevensbescherming

Vanaf 28 mei 2018 geldt de nieuwe wet op de gegevensbescherming (AVG), vastgelegd in de Europese verordening GDPR. Van u als lezer gebruiken wij naam en adresgegevens uitsluitend voor het versturen van 'Wijzer' of een uitnodiging voor een montfortaanse dag. Uw gegevens worden niet gedeeld met derden. Indien u wenst dat uw gegevens uit ons adressenbestand verwijderd worden, verzoeken wij u ons per mail te informeren: provinciaalaat@montfortanen.nl of via telefoonnummer: 043 - 206 5002. Door niet te reageren geeft u toestemming dat wij uw gegevens mogen gebruiken voor 'Wijzer' of een uitnodiging. Voor het plaatsen van artikelen en foto's hebben wij vooraf toestemming gekregen van betreffende personen.

Colofon

Deze periodiek is een uitgave van de Nederlandse montfortanen en verschijnt twee keer per jaar.

Adres

Provinciaalaat Montfortanen
Vroenhof 87
NL-6301 KE Valkenburg (Lb)
info@montfortanen.nl
www.montfortanen.nl

Ontwerp en DTP opmaak

Yoman Reclame Studio
www.yoman.nl

Drukwerk

Drukkerij Thijsen